

شرکت توانیر
برق روستایی کشور

دستورالعمل اجرایی
طرح برق رسانی به عشایر
از طریق سیستم های قابل حمل خورشیدی
و شرح شرایط خانوارهای عشایری مشمول طرح

تهیه و تنظیم:

دفتر برق روستایی کشور

تیرماه 1394

((بسمه تعالی))

این دستورالعمل شامل دو بخش (الف) شرح طرح و شرایط خانوارهای عشایری مشمول طرح و (ب) شرح فرآیند اجرایی در طرح برق‌رسانی به عشایر از طریق سیستم‌های قابل حمل خورشیدی می‌باشد. لازم به ذکر است مشخصات فنی و ملزومات سیستم در سندی دیگر تهیه و منتشر گردیده است.

الف) شرح طرح و شرایط خانوارهای عشایری مشمول طرح:

1- تعریف عشایر:

به مردمی گفته می‌شود که حداقل سه ویژگی زیر را داشته باشند:

- ساخت اجتماعی قبیله‌ای
- اتکای معاش به دامداری
- شیوه زندگی شبانی مبتنی بر کوچ

2- تعریف طرح و شرایط خانوارهای مشمول:

در این طرح برق‌رسانی به عشایر از طریق سیستم‌های قابل حمل خورشیدی انجام می‌گردد. طرح مذکور مختص به عشایری است که در تمام سکونتگاه‌ها (هم در بیلاقات و هم در قشلاقات) از نعمت برق بی‌بهره هستند و در آینده نزدیک طرحی مبنی بر برق‌رسانی به ایشان وجود نداشته باشد. این طرح متمرکز بر عشایر چادر نشین یا کپرنشینی است که کوچرو می‌باشند و در هیچ شهر یا روستایی سکونت ندارند.

تبصره 1: گله‌داران و دامداران بزرگی که به صورت عشایری در تردد هستند و هیچ خانواری به همراه خود ندارند و یا از تمکن مالی برخوردار هستند هر چند که دارای کد عشایری از سازمان امور عشایر ایران باشند، شامل این طرح نمی‌گردند. لذا می‌بایست امور عشایری استان‌های مربوطه با معرفی این موارد و یا شرکت‌های توزیع از طریق بازدید عینی از واگذاری سیستم به آنان خودداری نمایند.

تبصره 2: خانوارهای عشایری (چه سرپرست خانوار یا اعضای دیگر آن خانوارها) که در یک شهر یا روستا دارای اشتراک برق باشند شامل این طرح نمی‌گردند. شایان ذکر است می‌بایست نداشتن اشتراک برق توسط شرکت توزیع در مکان‌های کوچ عشایر از طریق کد ملی آنان چک گردد و برای عشایری که به استان‌های دیگر کوچ می‌کنند از طریق مکاتبه و پیگیری از شرکت‌های توزیع نیروی برق آن استان این کار صورت پذیرد.

تبصره 3: برق‌رسانی به عشایری که در یکی از نقاط کوچ (بیلاقات یا قشلاقات) به استان‌های دیگر نقل مکان می‌نمایند می‌بایست توسط یک شرکت توزیع نیروی برق انجام گردد تا سیستم مجدداً به یک خانوار تکراری واگذار نگردد. جهت این امر می‌بایست بین شرکت‌های توزیع نیروی برق و ادارات امور عشایر استان‌ها هماهنگی، مکاتبه و پیگیری لازم صورت گیرد و کد ملی خانوارها (سرپرست خانوار و اعضای آن) و کد عشایری آنان مبادله گردد.

تبصره 4: توصیه می‌گردد جهت عشایری که در چند استان مختلف کوچ و تردد دارند واگذاری سیستم در استانی صورت پذیرد که عشایر در آن زمان بیشتری سکونت دارند.

تبصره 5: در صورت دریافت این سیستم توسط عشایر در یک منطقه، منطقه مذکور برقدار تلقی می‌گردد و در آینده وزارت نیرو هیچگونه تعهدی در برق‌رسانی به آن مناطق نخواهد داشت. (ذکر این نکته به نمایندگان عشایر مناطق ضروری می‌باشد).

3- مجری طرح:

در هر سال سهمیه‌ای مشخص برای هر استان توسط دفتر برق روستایی کشور (شرکت توانیر) تعیین می‌گردد و با ابلاغ به شرکت‌های توزیع نیروی برق توسط آنان اجرا خواهد گردید که با هماهنگی سازمان و ادارات امور عشایر همراه خواهد بود.

4- هزینه طرح:

در طرح مذکور 85% هزینه هر دستگاه توسط شرکت توانیر تامین و 15% مابقی هزینه توسط خانوار عشایری تحویل گیرنده پرداخت می‌گردد. (دریافت سهم خانوارهای عشایر توسط شرکت‌های توزیع انجام خواهد پذیرفت.)

5- زمانبندی:

برنامه ریزی جهت زمان برگزاری مناقصه و سپس توزیع سیستم‌ها بگونه‌ای باشد که امکان تست فنی دستگاه وجود داشته باشد و در زمان کوچ عشایر نباشد. همچنین لیست عشایر و مشخصات و هماهنگی لازم با استان قطب مخالف کوچ صورت گرفته باشد. همچنین حداکثر زمان تحویل سیستم توسط فروشنده به شرکت توزیع 2 ماه می‌باشد و قابل تمدید نیست. (تشخیص کمتر بودن این زمان به عهده شرکت توزیع مربوطه می‌باشد.)

6- مالکیت سیستم:

هر سیستم به یک خانوار عشایری متقاضی واگذار می‌گردد و مالکیت با خانوار مذکور به صورت مشروط می‌باشد. لازم به ذکر است واگذاری این سیستم به شرط نگهداری بهینه و عدم فروش آن توسط خانوار عشایری می‌باشد و بابت آن توسط شرکت توزیع، تعهدنامه و یکی از تضمین‌های رایج نظیر چک یا سفته اخذ می‌شود. در صورتی که پس از دریافت سیستم، خانوار عشایری به آن نیازی نداشته باشند می‌بایست با مراجعه به شرکت توزیع نسبت به بازگرداندن سیستم و بازپس‌گیری تضمین‌های داده شده اقدام نمایند. (در این صورت تا 15% هزینه اولیه دستگاه در صورت سالم بودن دستگاه و عدم نیاز به تعمیرات به تشخیص شرکت توزیع قابل بازگشت می‌باشد.)

7- گارانتی سیستم:

شرکت فروشنده می‌بایست سیستمهای تحویلی را از نظر فنی طبق تعهدات و مدت زمان تعیین شده گارانتی نماید. (مدت زمان و موارد گارانتی توسط شرکت توزیع مربوطه بررسی و تصویب می‌گردد.)

8- خدمات پس از فروش:

شرکت فروشنده موظف است در استان مربوطه نمایندگی خدمات پس از فروش تعیین نماید و قطعات یدکی سیستم، لوازم جانبی و آموزش تعمیرات را به نمایندگی خود ارائه نماید. همچنین فروشنده باید پس از عقد قرارداد و قبل از زمان توزیع سیستم‌ها به عشایر با ارائه مدارک، نمایندگی خدمات پس از فروش خود را در استان مربوطه به طور رسمی به شرکت توزیع نیروی برق معرفی نماید. توصیه می‌گردد به لحاظ ارتباط مناسب و مستمر شرکت‌های تعاونی عشایری با عشایر از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های آنان جهت خدمات پس از فروش استفاده گردد.

لازم به ذکر است تمامی هزینه‌های تعمیر و نگهداری سیستم و لوازم مرتبط (که خارج از تعهدات گارانتی و مدت زمان آن بوده) به عهده خانوار عشایری تحویل گیرنده سیستم می‌باشد.

9- آموزش:

آموزش کاربردی دستگاه در راستای استفاده بهینه از آن و لوازم جانبی مرتبط و حفظ و نگهداری و ایمنی توسط فروشنده به شرکت توزیع و اداره امور عشایری و عشایر تحویل گیرنده دستگاه ارائه گردد. (محل آموزش و نحوه آن با توجه به شرایط از طرف شرکت توزیع تعیین می‌گردد.) همچنین کاتالوگ مشخصات و آموزش دستگاه توسط فروشنده تهیه و در جعبه آن قرار گیرد.

(ب) شرح فرآیند اجرایی:

از آنجا که طرح برق‌رسانی به عشایر برای اولین بار به صورت گسترده در کشور انجام خواهد گردید لذا نیاز است با عنایت به پیچیدگی‌های آن نسبت به برنامه‌ریزی‌های قبلی و تعیین شرح وظایف و شیوه اجرایی کار دقت لازم به عمل آید، به همین سبب فرآیند اجرایی کار جهت دیدبخشیدن به مسئولین امر به صورت مختصر به استحضار می‌رسد:

1- در ابتدای امر شرکت‌های توزیع نیروی برق باید ضمن هماهنگی با اداره امور عشایر، آمار و لیست عشایر واجد شرایط را دریافت نمایند. در این مرحله می‌بایست حداکثر دقت لازم در حصول شرایط عشایر انجام گیرد و تا آنجا که امکان دارد مناطق مورد بازدید عینی قرار گیرند. پس از آن آمار حاصله به دفتر برق روستایی کشور ارسال گردد.

2- پس از ارسال آمار، جمع‌بندی و برنامه‌ریزی در دفتر برق روستایی کشور انجام می‌گیرد و سهمیه حوزه هر شرکت توزیع نیروی برق از نظر تعداد خانوارهای عشایری و میزان تخصیص بودجه آن تعیین می‌گردد که طی انعقاد موافقتنامه فی‌مابین با شرکت‌های توزیع نیروی برق به طور رسمی قابل پیگیری و اجرا خواهد بود.

3- پس از تعیین سهمیه تعداد خانوار و میزان بودجه مناطق، شرکت‌های توزیع نیروی برق باید با هماهنگی اداره امور عشایر استان نسبت به تهیه لیست منتخب عشایر واجد شرایط به تعداد سهمیه و استخراج نام و مشخصات سرپرست و اعضای خانوارهای عشایری همراه با مشخصات تفضیلی شامل: کد ملی، کد عشایری، مناطق و زمان کوچ، نوع فعالیت و ... اقدام نمایند. سپس برای انجام مناقصه، عقد قرارداد و توزیع سیستم‌ها، برنامه‌ریزی شود تا در زمان مناسبی که عشایر در منطقه حضور دارند سیستم توزیع گردد. همچنین در همین مرحله نحوه عملیات اجرایی و شرح وظایف ادارات مرور گردد و نسبت به تهیه فرم‌های واگذاری دستگاه‌ها و تعهدنامه و برنامه‌های کامپیوتری اقدام شود. از طرفی در این مرحله می‌بایست استعلام عدم وجود انشعاب به نام افراد خانوار عشایری در همان قطب و

هماهنگی با شرکت‌های توزیع نیروی برق استان‌های قطب مخالف جهت جلوگیری از واگذاری مجدد دستگاه یا نداشتن انشعاب برق به نام اعضای خانوارها صورت پذیرد.

4- انجام مناقصه و عقد قرارداد با شرکت منتخب مناقصه توسط شرکت توزیع نیروی برق انجام می‌پذیرد. لازم به ذکر است مشخصات فنی سیستم مورد مناقصه باید در چارچوب تعیین شده توسط دفتر برق روستایی کشور باشد.

5- توزیع سیستم‌ها پس از تحویل دستگاه‌ها توسط فروشنده و با هماهنگی قبلی و حضور نمایندگان شرکت توزیع نیروی برق و اداره امور عشایر در زمان و مکان برنامه‌ریزی شده انجام می‌پذیرد. اخذ هزینه سهم خانوار قبل از این مرحله و اخذ تضمین و تعهدنامه و آمار برداری نهایی در این مرحله انجام می‌گیرد.

6- می‌بایست پس از واگذاری سیستم‌ها آماری همچون کد ملی اعضای خانوارها و معرفی سرپرست خانوار دریافت کننده دستگاه و کد عشایری و سریال دستگاه‌ها به دفتر برق روستایی کشور و شرکت توزیع نیروی برق در قطب مخالف کوچ ارسال گردد تا در کمترین زمان ممکن با دسترسی به آمار از واگذاری مجدد دستگاه به خانوارها و سوء استفاده‌های احتمالی جلوگیری به عمل آید. (ضروری است که تدوین و مقایسه آمار با نرم‌افزارهای کامپیوتری و بانک‌های اطلاعاتی از جمله اکسل و اکسس انجام گیرد.)

7- پس از واگذاری، سایر موارد مرتبط با خدمات پس از فروش و نگهداری سیستم توسط ادارات امور عشایری انجام خواهد پذیرفت.